

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
Suur-Ameerika tn 1
10122 KESKLINNA LINNAOSA,
TALLINN, HARJU MAAKOND

20.02.2024 nr 21.3-1.2/02670

**Toetuskiri AS Tartu Agro ja
Põllumajandusministeeriumi vahel 16. novembril
2000. a sõlmitud põllumajandusliku maa
rendilepingu pikendamiseks**

Austatud Madis Kallas

Käesoleva toetuskirjaga pöördume Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poole palvega kaaluda AS Tartu Agro (edaspidi Tartu Agro) ja Põllumajandusministeeriumi vahel 16. novembril 2000. a sõlmitud põllumajandusliku maa rendilepingu pikendamist.

Tartu linn peab siinkohal silmas linna üldplaneeringuga kehtestatud maalise asustuse (n-ö hajaasustuse) aladel asuvaid põllumaid. Üldplaneeringuga kompaktse asustuse aladel (n-ö tiheasustusaladel), kus linn on ette näinud hoonestusalade laiendamist, eeldab linn sellekohase teabe kajastamist põllumajandusliku maa rendilepingus.

Tartu Agro puhul on tegemist kodumaisel erakapitalil tegutseva ettevõttega, kes on põllumajandusliku riigiettevõtte Tartu Riigimajandi õigusjärglane ning kelle asutamisaeg jääb 1959. aastasse, kui ühendati Tähtvere katsebaas ja Ilmatsalu sovhoos.

Tartu Agro põllumajandusliku tootmistevõime suundadeks on olnud looma- ja taimekasvatuse, mis on olulise väärtusega tegevussuunad. Tartu Agro kasutuses on üle 3000 ha suurune ala Tartumaal (endises Tähtvere vallas), mis on võrdväärne Tartu linna suuruse maa-alaga ning mida Tartu Agro on hooldanud pea veerand sajandit.

Tartu linn toob siinkohal välja olulised aspektid, mis toetavad käesolevat kirja saatmist ja selle olulisust, millisega soovime, et Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kaaluks Tartu Agro ja Põllumajandusministeeriumi vahel 16. novembril 2000. a sõlmitud põllumajandusliku maa rendilepingu pikendamist:

1. Tartu Agro on õppe- ja praktikabaasina koostööpartner Eesti Maaülikoolile.

Kogu maailmas muutuv kliima ja keskkond nõuab meilt pidevalt uusi teadmisi, kuidas kasvatada tervislikku toitu kõige keskkonnasäästlikumal moel. Need on väljakutsed kõigile põllumajanduse ja maaelu alal töötavatele ettevõtetele, milliste tegevust ja toimimist peame toetama.

Eesti Maaülikool on olnud läbi aegade põllu- ja metsamajanduse, loomakasvatuse, veterinaarmeditsiini, maaelu ja maamajanduse, toiduteaduste, bioloogilise mitmekesisuse, keskkonnakaitse, taastuvate loodusressursside ning keskkonnasäästlike tehnoloogiatega seotud valdkondades teadus- ja arendustegevuse keskuseks Eestis. Eesti Maaülikooli poolt pakutav põllumajandusliku hariduse andmine ulatub 1848. aastasse.

On tähelepanuväärt, et Eesti Maaülikoolil on olnud võimalus kasutada põllumajandusliku ettevõtte Tartu Agro farme õppe- ja praktikabaasina tudengitele. Samuti on koostöös viidud läbi teadusuuringuid.

Oluline on tõdeda, et kui Tartu Agro kasutuses olevad maad renditakse avaliku enampakkumise korras, ei pruugi maade omanikuks saada Tartu Agro. See võib seada ohtu Eesti Maaülikooli ja Tartu Agro vahelise pikaajalise koostöö nii olulises valdkonnas kui seda on põllumajanduslik tootmistegevus, looma- ja taimikasvatus.

2. Tartu Agro kasvatab mitmetuhandepealist loomakarja, mis toetab tänases keerulises geopoliitilises olukorras Eesti toidujulgeolekut.

Põllumajandus- ja toidusektori arengu ning selle paremini toimimise aluseks on lähenemine, kus toimub koostöö riigi (otsustajate), ettevõtjate, haridus- ja teadusektori ning kohalike kogukondade vahel. Oluline on tõdeda ja mitte ära unustada, et Eesti põllumajanduse arenguvõimalused lähtuvad meie looduslikest ressurssidest, pika aja jooksul kujunenud konkurentsieelistest ning olukorrast kodu- ja eksporditurgudel.

Leiame, et Tartu Agro ja Põllumajandusministeeriumi vahel sõlmitud põllumajandusliku maa rendilepingu pikendamine võimaldab ettevõttel olla oma tegevuses Eesti põllumajandus- ja toidusektoris jätkusuutlik ning konkurentsivõimeline.

Eesti põllumajandus- ja toidusektoris tegutsevad ettevõtted tervikuna, sh Tartu Agro, omavad üliolulist strateegilist tähtsust toidujulgeoleku tagamisel Eestis.

3. Tartu Agro põllumajandustegevuse jääkprodukte töötleb Tartu Biogaas OÜ biometaaniks, mida kasutatakse Tartu linnatranspordis.

Tartu linn läks biometaani kasutamisele ühistranspordis üle 1. jaanuarist 2020. a ja on üks vähestest keskmise suurusega linnadest Euroopas, kus kogu ühistranspordisüsteem on viidud üle taastuvkütusele. Kõik Tartu linnas sõitvad 68 linnaliinibussi kasutavad kütusena biometaani.

Biometaani kasutuselevõtmisega on teinud Tartu linn ühistranspordi arendamisel kvalitatiivse hüppe, viies selle keskkonnasäästlikumale lahendusele – taastuvkütusel sõitvad bussid aitavad kaasa hoidmaks linnaõhku puhtana.

Põllumajandusliku maa rendilepingu mittepikendamine võib seada ohtu Tartu Agro ja Tartu Biogaas OÜ vahelise koostöö jätkamise, kuna Tartu Agrol ei pruugi olla võimekust jätkata lepingust tuleneva kohustuse täitmist lepingus sätestatud mahus.

Kokkuvõtvalt leiame, et põllumajandusliku maa rendilepingu pikendamist toetab ka asjaolu, et Tartu Agro poolne põllumajanduslik tegevus on lähtunud taastava põllumajanduse printsiipidest, millega on olnud tagatud Tartu Agro kasutuses olevate põllumaade viljakuse säilimine ja parendamine. Tegemist on kodumaisel erakapitalil tegutseva ettevõttega, kes on aastakümnete jooksul oskuslikult majandanud oma kasutuses olevat põllumaad ja selle läbi kujundanud elukeskkonda Lõuna-Eesti piirkonnas, olles tööandjaks 126 töötajale (seisuga 20. veebruar 2024. a). Tegemist on Lõuna-Eesti ühe suurima põllumajandusettevõttega, kes on aastakümnete jooksul andnud suure panuse põllumajandusliku tootmistegevuse arengusse sh eesmärgistatud koostööle Eesti Maaülikooliga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Klaas
linnapea

Kerly Kirsipuu
736 1195 Kerly.Kirsipuu@tartu.ee

